

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Sint-Jozefscollege te AALST**

---

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 35915-125997-126714

Instellingsnummer 35915

Instelling Sint-Jozefscollege

Directeur Arie DE RIJCK

Adres Pontstraat 7 - 9300 AALST

Telefoon 053-79.04.41

Fax 053-79.01.06

E-mail arie.derijck@sjcaalst.be

Website <http://www.sjcaalst.be>

Bestuur van de instelling VZW Sint-Jozefscollege

Adres Pontstraat 7 - 9300 AALST

Scholengemeenschap SGKSO SALEM

Adres Pachthofstraat 3 - 9308 GIJZEGEM

CLB Vrij CLB Aalst

Adres Langestraat 12 - 9300 AALST

Dagen van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Einddatum van het opvolgingsbezoek 13-05-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 23-05-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marina DROESSAERT

Teamleden Marie-Rose VAN NOOTEN, Veerle VONDERLYNCK

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                                                                                                        |   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| INLEIDING.....                                                                                                                                                                         | 3 |
| 1 HISTORIEK.....                                                                                                                                                                       | 4 |
| 2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN) .....                                                                                                                                                       | 4 |
| 3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD? .....                                                                                                                                                 | 4 |
| 3.1 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2014/003) .....                             | 4 |
| 3.2 Lichamelijke Opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004).....                                                                                                 | 5 |
| 3.3 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplannen D/2006/0279/012 en D/2014/7841/016) ..... | 7 |
| 4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....                                                                                                                                                 | 8 |

## INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op [www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be).

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

## 1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 22-04-2013 tot 29-04-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 29-04-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

## 2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

|                                         | Basisvorming                | Specifiek gedeelte |
|-----------------------------------------|-----------------------------|--------------------|
| Graad 1 A                               | lichamelijke opvoeding      |                    |
| Graad 1 Grieks-Latijn                   | lichamelijke opvoeding      |                    |
| Graad 1 Latijn                          | lichamelijke opvoeding      |                    |
| Graad 1 Moderne wetenschappen           | lichamelijke opvoeding      |                    |
| Graad 3 ASO Economie-moderne talen      | Engels, natuurwetenschappen | Engels             |
| Graad 3 ASO Grieks-Latijn               | natuurwetenschappen         |                    |
| Graad 3 ASO Latijn-moderne talen        | Engels, natuurwetenschappen | Engels             |
| Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen | Engels                      | Engels             |

## 3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

### 3.1 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen (leerplan 2014/003)

#### Voldoet

De school heeft aangetoond dat de tekorten met betrekking tot het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt.

**Onderwijsaanbod** In 2013 toonde de doorlichting aan dat de invulling van het specifieke gedeelte niet voldeed. Bij de realisatie van de decretale specifieke eindtermen ontbrak de invalshoek van taal en communicatie, taal als systeem en de onderzoekscompetentie. Domeinspecifieke teksten (zoals zakelijke en wetenschappelijke) kwamen nauwelijks aan bod.

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Beheersingsniveau*

*Samenhang*

Daar is verandering in gekomen. De specifieke eindtermen in het specifieke gedeelte worden in voldoende mate gerealiseerd. De frontale aanpak met voornamelijk aandacht voor kennis wijzigde naar een meer procesmatige aanpak met aandacht voor kennis, vaardigheden, competenties en attitudes. De leerlingen leren gevarieerde communicatieve taaltaken uitvoeren met een progressie in moeilijkheidsgraad. Prescriptieve en argumentatieve teksten worden aangeboden. Interactionele gesprekken komen in de verschillende klasgroepen aan bod.

De leraren werken gelijkgericht en bewaken de realisatie van de te bereiken specifieke eindtermen. De leerlingen maken een keuze voor een literair of linguïstisch onderwerp. Voor de opbouw van de onderzoekscompetentie baseren ze zich op een Research Competence Guide. Op schoolniveau is er een overzicht van welke onderzoeksvaardigheden de leerlingen gebruiken in de verschillende vakken. Een methodische aanpak met een transparante visie over het werken met de onderzoeksvaardigheden gericht op transfer is er nog niet.

De leraren volgen nascholing in het kader van de realisatie van de specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie en laten zich bijstaan door de pedagogische begeleidingsdienst.

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwicht*

*Volledigheid*

*Beheersingsniveau*

*Transparantie*

Tijdens de vorige doorlichting waren er weinig evaluatiegegevens over de realisatie van de specifieke eindtermen.

De vakgroep heeft voor permanente evaluatie gekozen. De overwegend kennisgerichte onderwijspraktijk met productgerichte taken en opdrachten heeft plaats gemaakt voor procesgerichte taaltaken. De leraren krijgen een beeld van het individuele leerproces van de leerling. De evaluatie is representatief voor de behandelde leerinhouden en biedt voldoende valide informatie voor een objectieve eindbeslissing. De evaluatiecriteria zijn vaardigheidsgericht. De verwerkingsopdrachten zijn duidelijk. De vakgroep heeft afspraken over de puntenverhouding. Positief is de aandacht voor zelf- en peerevaluatie.

### 3.2 Lichamelijke Opvoeding in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/004)

#### Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. De evaluatie is betrouwbaar en valide.

**Onderwijsaanbod**

*Volledigheid*

*Evenwicht*

*Beheersingsniveau*

*Samenhang*

Tijdens de doorlichting werden hiaten vastgesteld in het onderwijsaanbod. Binnen de motorische leerplandoelstellingen was er onvoldoende aandacht voor atletiek, zelfverdediging en gymnastiek door een overaanbod van zwemmen. De bewegingsdoelstellingen rond zelfstandig werken en reflecteren over bewegen kregen een impliciete invulling net zoals de persoonsdoelstellingen en de vakattitudes.

Op het moment van de opvolging worden in de eerste graad alle leerplandoelstellingen systematisch en evenwichtig aangeboden. Het zwemonderwijs wordt beperkt tot twee periodes per schooljaar waardoor de andere disciplines gedurende een langere periode aan bod komen. Hierdoor stimuleren de leraren de continuïteit en de diepgang van het leerproces.

Concrete leerlijnen per discipline ondersteunen de realisatie van zowel de bewegings- als persoonsdoelstellingen en vakattitudes. De jaarplannen en de periodeplannen sluiten nauw aan bij de uitgewerkte leerlijnen. De horizontale en verticale samenhang is sterk door de implementatie van gezamenlijke planningsdocumenten.

|                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwicht</i><br><i>Volledigheid</i><br><i>Beheersingsniveau</i><br><i>Transparantie</i> | <p>Tijdens de doorlichting bleek de evaluatie onevenwichtig uitgebouwd. De beoordelingsinhouden en -criteria verschilden sterk per leraar.</p> <p>De vakgroep hanteert een permanent evaluatiesysteem waarbij product- en procesevaluatie evenveel waarde hebben. Om de evaluatie te ondersteunen heeft de vakgroep lichamelijke opvoeding een document opgesteld waarbij voor diverse stappen in het leerproces beoordelingsfiches, met de beoordelingscriteria en -inhouden van bewegings- en persoonsdoelen, uitgewerkt zijn.</p> <p>Enkele evaluatie-onderwerpen worden omschreven aan de hand van rubrics. Op die manier worden leerplandoelstellingen omgezet in indicatieve gedragingen. De beoordelingscriteria worden mondeling of via het elektronisch platform gecommuniceerd. Zo krijgen de leerlingen en de ouders een transparant zicht op de manier waarop de evaluatie tot stand komt. De leraren experimenteren met verschillende vormen van zelf- en peer evaluatie.</p> |
| <b>Leerbegeleiding</b><br><i>Preventief</i><br><i>Curatief</i>                                                          | <p>Er is structurele remediëring voorzien voor zwemmen, gymnastiek en duurloop. Deze remediëring kan zowel op initiatief van de leraar als op vraag van de leerling plaatsvinden. De remediëringslessen worden gekoppeld aan de extra-curriculaire activiteiten</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Deskundigheidsbevordering</b>                                                                                        | <p>De leraren konden tijdens de doorlichting niet aantonen wat het nascholingsplan was voor de komende jaren en volgden weinig specifieke nascholingen.</p> <p>Uit de opvolging blijkt dat de leraren lichamelijke opvoeding een inhaalbeweging gemaakt hebben en de afgelopen drie jaar frequent specifieke nascholing volgden. De opgedane kennis leidde onder meer tot integratie van videofeedback en de ondersteunende rollen in het bewegingsonderwijs.</p> <p>Daarnaast is er een merkbare groei naar collegiale openheid. Uitwisseling van documenten en collegiale visitatie en bijscholing zijn daar het bewijs van. De vakgroepwerking is gebaseerd op zowel inhoudelijke als organisatorische thema's.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### 3.3 Natuurwetenschappen in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-Latijn, Latijn-moderne talen en Economie-moderne talen (leerplannen D/2006/0279/012 en D/2014/7841/016)

#### Voldoet

De tekorten in het aanbod, de uitrusting en de evaluatiepraktijk zijn weggewerkt.

**Onderwijsaanbod** Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het door het leerplan vereiste aantal leerlingenpractica niet werd uitgevoerd. Daardoor werden de leerplandoelstellingen over onderzoekend leren en leren onderzoeken onvoldoende gerealiseerd.

*Volledigheid*  
*Evenwicht*  
*Beheersingsniveau*  
*Samenhang*

Tijdens de opvolgingsdoorlichting is een nieuw leerplan in voege (ingevoerd in september 2014). Dat leerplan omvat algemene doelstellingen over onderzoekend leren die aansluiten bij de vernieuwde eindtermen over wetenschappelijke vaardigheden. Tijdens de opvolging is gebleken dat hieraan ruimschoots aandacht wordt besteed. Tijdens demonstratie- en leerlingenproeven leren de leerlingen onderzoeksvragen hanteren, besluiten trekken over waarnemingen en erover rapporteren en reflecteren. Ook de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving en over gezondheid en veiligheid komen voldoende aan bod. De algemene doelstellingen staan - conform het leerplan- centraal bij het aanbieden van de leerplandoelstellingen. Ze worden volledig en evenwichtig aangereikt. Het beheersingsniveau is afgestemd op de verwachtingen van het leerplan.

**Uitrusting** Tijdens de doorlichting vonden de lessen natuurwetenschappen te weinig plaats in een leeromgeving die beantwoordde aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.

*ICT*  
*Inzet uitrusting*  
*Leermiddelen*

Bij opvolging blijkt dat de school inspanningen levert om een meerderheid van de lessen natuurwetenschappen in een wetenschapslokaal te roosteren. Dat laat de leraren toe de leerplandoelstellingen kwaliteitsvol te realiseren. De school heeft concrete plannen voor het integreren van meerdere extra wetenschapslokalen in een nieuwbouwproject.

**Evaluatiepraktijk** Tijdens de doorlichting bleek dat de leerlingenevaluatie te weinig de doelstellingen over onderzoekend leren bevatte. Ze was te sterk gericht op de theoretische leerinhouden. Er was een overwicht aan kennisgerichte vragen.

*Evenwicht*  
*Volledigheid*  
*Beheersingsniveau*  
*Transparantie*

Bij opvolging blijkt dat de evaluatiepraktijk evenwichtig gespreid is over alle categorieën leerplandoelstellingen. De leerplandoelstellingen vormen de leidraad bij het opstellen van toets- en examenvragen. Er is een positieve evolutie merkbaar in het koppelen van de vraagstelling aan de handelingswerkwoorden in de doelstellingen.

**Deskundigheidsbevordering** De vakgroep heeft de tekorten efficiënt en grondig aangepakt. Zowel de schoolleiding als de pedagogische begeleidingsdienst hebben de leraren hierbij doelgericht ondersteund.

*Beginsituatieanalyse*  
*Overleg*  
*Vorming*

## 4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

### **GUNSTIG**

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor Graad 1 A, Graad 1 Grieks-Latijn, Graad 1 Latijn, Graad 1 Moderne wetenschappen, Graad 3 ASO Economie-moderne talen, Graad 3 ASO Grieks-Latijn, Graad 3 ASO Latijn-moderne talen, Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur   |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|                                                                   |                                      |
| <b>Marina DROESSAERT</b><br>de inspecteur-verslaggever            | <b>Arie DE RIJCK</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                      |